

DĖL ŠILUMOS KAINŲ NUSTATYMO METODIKOS VIEŠOSIOS KONSULTACIJOS

UAB „Kirtimų katilinė“ (toliau – Bendrovė) sveikina iniciatyvą supaprastinti šilumos kainų nustatymo metodiką. Žemiau pateikiame savo pastabas dėl esamo pasiūlymo.

Siūlomas punktas	Bendrovės komentaras
<p>23. Jei Ūkio subjektas valdo (eksploatuoja) bendro technologinio šilumos ir elektros energijos gamybos ciklo sistemą, šilumos ir elektros energijos gamybai naudojančią atliekas arba biodujas, tokios sistemos pajamas, sąnaudas, turtą ir išsipareigojimus atskiria į Šilumos gamybos (įskaitant perkamą šilumą) veiklos verslo vienetą (Aprašo 10.1 papunktis) ir į Elektros energijos (produkto) gamybos veiklos verslo vienetą (Aprašo 10.8.1 papunktis), vadovaudamasis šia Metodika ir Kogeneracinių jėgainių šilumos ir elektros energijos sąnaudų atskyrimo metodika, patvirtinta Komisijos 2009 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. O3-107 „Dėl Kogeneracinių jėgainių šilumos ir elektros energijos sąnaudų atskyrimo metodikos“ (toliau – Sąnaudų atskyrimo metodika), taikant biokuro kūrenamo šilumos šaltinio techninius ekonominius rodiklius. Pramonės įmonės (nepriklausomi šilumos gamintojai), kurios šilumos tiekėjui parduoda technologiniame procese (ne bendrame šilumos ir elektros energijos gamybos cikle) susidarančią atliekinę šilumą, pajamas, sąnaudas, turtą ir išsipareigojimus atskiria į Šilumos gamybos (įskaitant perkamą šilumą) veiklos verslo vienetą (Aprašo 10.1 papunktis), vadovaudamasis šia Metodika ir Sąnaudų atskyrimo metodika.</p>	<p>Bendrovei nėra aišku, kodėl atliekas naudojantiems įrenginiams yra taikomi biokuro kūrenamo šilumos šaltinio techniniai ekonominiai rodikliai. Atliekas naudojantys įrenginiai Lietuvoje veikia pakankamai ilgai, kad būtų galima pradėti jų veiklą reguliuoti remiantis faktiniais rodikliais.</p>
<p>26.5. Vidutinės faktinės dvejų paskutinių metų ir nustatytos investicijų grąžos neatitiktis skaičiavimo suvestinė (Metodikos 12 priedas);</p>	<p>Dabar galiojančioje Metodikos versijoje yra nuostata (74.9. punktas), kad šilumos (produkto) gamybos atveju paskutinių dvejų metų faktinės ir Ūkio subjektui nustatytos investicijų grąžos neatitiktis nėra vertinama. Siūlome šią nuostatą perkelti ir į naują Metodikos versiją, o siekiant išvengti</p>

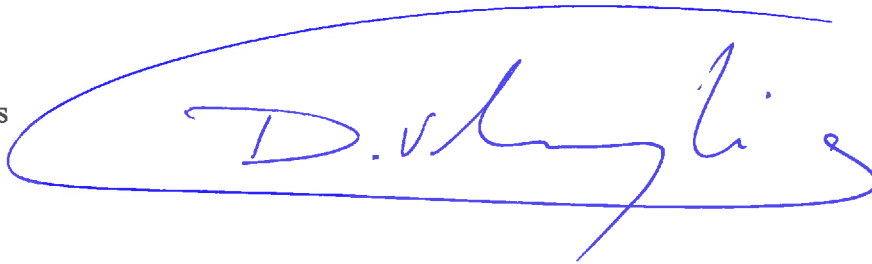
UŽDAROJI AKCINĖ BENDROVĖ
KIRTIMŲ KATILINĖ

	<p>nerikalingos informacijos pildymo siūlome 26.5. punktą papildyti nuostata, kad šis punktas netaikomas Ūkio subjektams, kurie užsiima tik šilumos (produkto) gamybos veikla (arba, aiškumo dėlei, iškart nurodyti kad ši nuostata taikoma tik 69.4. punkte nurodytiems verslo vienetams).</p>
<p>45.4. darbo užmokesčio fondas neturi viršyti siektino darbo užmokesčio fondo sumos, suskaičiuotos siektiną darbuotojų skaičių (nustatytą vadovaujantis lyginamosios analizės atitinkamų rodiklių reikšmėmis) padauginus iš Lietuvos statistikos departamento minėtos veiklos šilumos bazinės kainos skaičiavimo metu paskutinio skelbiamo vidutinio darbo užmokesčio ir įvertinus ne didesnę nei Finansų ministerijos prognozuojamą vidutinio darbo užmokesčio pokytį pirmiesiems šilumos bazinės kainos galiojimo metams. Šis ribojimas netaikomas tuo atveju, jeigu Ūkio subjekto bendra pastoviųjų sąnaudų suma neviršija leistinos sąnaudų apimties, apskaičiuotos pagal Metodikos 41 punktą.</p>	<p>Manome, kad skirtingų regionų šilumos tiekimo ir gamybos įmonių darbo užmokesčiai neturėtų būti skaičiuojami pagal vienodą vidutinį darbo užmokestį, o turėtų būti indeksuojami priklausomai nuo to regiono pragyvenimo lygio (t. y. nėra sąžininga teigti, kad dviem vienodoms katilinėms, esančioms pvz. Vilniuje ir Plungėje, turėtų būti nustatytas vienodas darbo užmokesčio fondas, turint omenyje kad viename regione to paties darbo užmokesčio perkamoji galia yra gerokai mažesnė, nei kitame).</p>
<p>50. Investicijų grąža apskaičiuojama atsižvelgiant į investicijų grąžos normą r (procentais), apskaičiuotą vadovaujantis Investicijų grąžos normos nustatymo metodika, patvirtinta Komisijos 2015 m. rugsėjo 22 d. nutarimu Nr. O3-510 „Dėl Investicijų grąžos normos nustatymo metodikos patvirtinimo“ (toliau – WACC metodika), pagal formulę:</p>	<p>Naudodamiesi proga primygtinai raginame VERT iš esmės peržiūrėti WACC skaičiavimo metodiką, joje esančią WACC skaičiavimo formulę pakeičiant sąžininga formule, atspindinčia šilumos sektoriaus įmonių prisiimamą riziką.</p>
<p>57.4. Vidutinės faktinės dvejų paskutinių metų ir nustatytos investicijų grąžos neatitiktis skaičiavimo suvestinė (Metodikos 12 priedas);</p>	<p>Dabar galiojančioje Metodikos versijoje yra nuostata (74.9. punktas), kad šilumos (produkto) gamybos atveju paskutinių dvejų metų faktinės ir Ūkio subjektui nustatytos investicijų grąžos neatitiktis nėra vertinama. Siūlome šią nuostatą perkelti ir į naują Metodikos versiją, o siekiant išvengti nereikalingos informacijos pildymo siūlome 57.4. punktą papildyti nuostata, kad šis punktas netaikomas Ūkio subjektams, kurie užsiima tik šilumos (produkto) gamybos veikla.</p>
<p>60.1. efektyvumo koeficientą, kuris nustatomas kaip pusė Lietuvos statistikos departamento skelbiamo šilumos kainos perskaičiavimo ataskaitinio laikotarpio infliacijos dydžio, bet</p>	<p>Nėra suprantama, kodėl pasirinktas 3 proc. maksimalus dydis. Manome, kad efektyvumo koeficientas pilnai atlieka savo funkciją, jei yra nustatyta, kad jis visuomet yra pusė infliacijos</p>

<p>ne didesnis kaip 3 procentai (infliacijos dydžiu laikomas vidutinis metinis vartotojų kainų indekso pokytis):</p>	<p>dydžio. Infliacijai esant labai didelei (pvz. 10%) nėra suprantama, kodėl efektyvumo koeficientas turėtų būti apribotas ties 3%. Siūlome šio apribojimo atsisakyti.</p>
<p>60.5. investicijų gražos pokytį dėl skolinto kapitalo kainos Rd pokyčio:</p>	<p>Siūlome perskaičiuojant bazinės kainos projektą vertinti ne tik skolinto, bet ir nuosavo kapitalo pokyčius. Pagal dabar galiojančią ydingą nuosavo kapitalo skaičiavimo formulę, kasmet apskaičiuojama nuosavo kapitalo kaina gan smarkiai „šokinėja“ (nuo 11,93% 2015 metais iki 4,75% 2019 metais). Dėl šios priežasties egzistuojanti metodologija skatina šilumos sektoriaus dalyvius stabdyti investicijas ir laukti laikų, kuomet nuosavo kapitalo kaina bus aukštesnė. Mūsų nuomone nėra sąžininga, kad šilumos sektoriaus dalyvis, investavęs į naujus įrenginius tuo metu, kai pagal minėtą formulę apskaičiuota nuosavo kapitalo kaina yra labai žema, turėtų trejus ar penkerius metus gyventi su minėta nuosavo kapitalo kaina.</p>
<p>63. Jeigu Ūkio subjektui šilumą parduodant šilumos supirkimo aukciono būdu faktinė investicijų graža atitinkamą laikotarpį, nurodytą Metodikos 68.5 papunktyje, buvo daugiau nei 1 proc. didesnė už Ūkio subjektui nustatytą investicijų gražą, įskaičiuotą į šilumos (produkto) gamybos sąnaudų apimtį (leistiną gauti pajamų apimtį), faktiškai gautos ir nustatytos investicijų gražos skirtumas yra įvertinamas šilumos bazinių kainų nustatymo ir jų perskaičiavimo metu:</p>	<p>Siūlome Ūkio subjektams, šilumą parduodantiems šilumos supirkimo aukcionu būdu, taikyti naujos metodikos versijos 69.1. ir 69.2. punktuose esančias nuostatas, nurodančias, jog Ūkio subjektui lieka visa investicijų graža, viršijanti leistiną investicijų gražą iki 2% ir pusė investicijų gražos, viršijusios daugiau nei 2% ir ne daugiau kaip 6% leistinos investicijų gražos. Bendrovei nėra suprantama, kodėl šiuo atveju taikomi dvigubi standartai.</p>
<p>64.1. Metodikos 68.5 papunktyje nurodytu laikotarpiu [...]; 64.2. Metodikos 68.5 papunktyje nurodytu laikotarpiu [...];</p>	<p>Manome, kad šiuose punktuose turėtų būti nuoroda į 64.3. punkte nurodytą laikotarpį, o ne į 68.5. punkte nurodytą laikotarpį.</p>
<p>71. Kitų Ūkio subjekto papildomai gautų pajamų ir (ar) nepadengtų sąnaudų įtaka (ΔTy) šilumos kainai nustatoma kaip papildoma dedamoji, papildomai gautas pajamas ir (ar) sąnaudas paskirstant baziniam realizuotinos šilumos kiekiui.</p>	<p>Siūlome aiškiai apibrėžti apie kokias kitas Ūkio subjekto papildomai gautas pajamas kalbama šiame punkte, kad būtų išvengta situacijų kai papildoma dedamoji būtų skiriama dėl Ūkio subjekto gautų nereguliuojamos veiklos pajamų.</p>
<p>73.1. pinigų kainos nustatymui taikomas Lietuvos banko pinigų finansų įstaigų paskolų euro zonos ne finansų bendrovėms likučių palūkanų normos svertinis vidurkis už</p>	<p>Trūksta loginio paaiškinimo, kodėl renkamasi vertinti paskolų likučių palūkanų normų svertinį vidurkį, o ne naujai išduotų paskolų palūkanų normų svertinį vidurkį. Paskolų</p>

laikotarpį nuo praėjusių ataskaitinių metų liepos mėn. iki einamųjų metų birželio mėn.;	likučiai apima seniai ir itin seniai išduotas paskolas, kuomet palūkanų normos galėjo būti gerokai aukštesnės/žemesnės ir nebeatspindi esamos situacijos. Dėl šios priežasties reiktų vertinti einamojo laikotarpio išduodamų naujų paskolų palūkanas, o ne praėjusių laikotarpių likučius.
---	---

Direktorius

Dainius Velykis